

สภาพการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสามัญศึกษาจังหวัด

เขตการศึกษา 3

นายสมพงษ์ อินทรสุวรรณ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2534

ISBN 974-578-912-7

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

017614 11178111601

STATE OF WORK PERFORMANCE OF THE PROVINCIAL GENERAL
EDUCATION COMMITTEE, EDUCATIONAL REGION THREE

Mr. Sompong Intarsuwan

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Educational Administration

Graduate School

Chulalongkorn University

1991

ISBN 974-578-912-7

หัวข้อวิทยานิพนธ์ สภาพการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสามัญศึกษาจังหวัด เขตการศึกษา 3
โดย นายสมพงษ์ อินทรสุวรรณ
ภาควิชา บริหารการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อมรชัย ตันติเมธ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรราชย์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.อุทัย บุญประเสริฐ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อมรชัย ตันติเมธ)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิระวัฒน์ อุทัยรัตน์)

พิมพ์ได้มอบฉบับทดลองยืมวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงเล่มเดียว

สมพงษ์ อินทรสุวรรณ : สภาพการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสามัญศึกษาจังหวัด เขตการศึกษา 3
(STATE OF WORK PERFORMANCE OF THE PROVINCIAL GENERAL EDUCATION COMMITTEE, EDUCATIONAL REGION THREE) อ.ที่ปรึกษา : พศ.ดร.อมรชัย
ตันติเมธ . 263 หน้า ISBN 974-578-912-7

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสามัญศึกษาจังหวัด
ในเขตการศึกษา 3

ผลการวิจัย พบว่า ในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสามัญศึกษาจังหวัดนั้นผู้ที่มีบทบาทสำคัญส่วนใหญ่
ได้แก่ ผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัด และกรรมการที่มาจากผู้บริหารโรงเรียน ส่วนกรรมการ
จากตำแหน่งอื่นจะมีบทบาทน้อยมาก

เกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติงาน คณะกรรมการส่วนใหญ่จะเป็นผู้รับทราบและพิจารณาเรื่องเพื่อเสนอให้จังหวัด
หรือกรมอนุมัติ โดยอาจจะออกคำสั่งให้ผู้เกี่ยวข้องปฏิบัติหรือแต่งตั้งคณะกรรมการปฏิบัติงานเฉพาะเรื่องก็ได้

ส่วนงานที่ปฏิบัติส่วนมากได้แก่ การติดตาม เร่งรัด ส่งเสริม และรายงานการปฏิบัติงานของโรงเรียน
และครูอาจารย์ให้เป็นไปตามนโยบายและจุดเน้นของกรมสามัญศึกษา ตลอดจนการสนับสนุนงานของคณะกรรมการ
การศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด ด้วยงบประมาณและเครื่องอำนวยความสะดวกที่จำกัด

สำหรับปัญหาการปฏิบัติงานนั้น คณะกรรมการสามัญศึกษาจังหวัดส่วนใหญ่เห็นว่างานที่ได้รับมอบหมายมี
มาก ให้ทำในเวลากระชั้นชิด ขาดการสนับสนุน ต้องผ่านหลายขั้นตอน และที่สำคัญที่สุดคือ ไม่มีกฎหมายรองรับ
ตำแหน่งและอำนาจที่ระบุไว้ในระเบียบนี้ ซึ่งทำให้เกิดปัญหาในการปฏิบัติงานด้านอื่น ๆ ด้วย

ภาควิชา บริหารการศึกษา
สาขาวิชา บริหารการศึกษา
ปีการศึกษา 2533

ลายมือชื่อนิติ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา อ.ดร.อมรชัย ตันติเมธ

SOMPONG INTARSUWAN : STATE OF WORK PERFORMANCE OF THE PROVINCIAL
GENERAL EDUCATION COMMITTEE, EDUCATIONAL REGION THREE. THESIS
ADVISOR : ASST.PROF. AMORNCHAI TANTIMEDH, Ph.D. 263 PP.
ISBN 974-578-912-7

The purpose of this research was study the state and the problems
of the Provincial General Education Committee (PGEC) in Educational Region
Three.

The results of the study were as follows:

The committee in the PGEC who performed important roles were
directors, assistant directors of the PGEC and the school administrative
committee members, while the other members performed very few.

Concerning the work performance method, the majority of the PGEC
were to acknowledged and considered in subject issues in order to present
to province or department for approval. In some case, they may assigned
to the other persons or appointed the sub-committee for performing the
special tasks.

Tasks which they performed most were follow-up, support and report
of the work performance of schools and teachers in accordance with the
policies and the emphasized issues of the Department of General Education.
They also supported the works of the Educational, Religious and Cultural
committee under the limited budgets and facilities.

According to the problems of their performance, most of the PGEC
expressed that there were so many work assignments with time limited, lacking
of support, and passing so many steps of the hierachy. The most important
problem was the positions and authority specified in the regulations were
underlined without any law support which also created problems while
carrying other work performance.

ภาควิชา บริหารการศึกษา
สาขาวิชา บริหารการศึกษา
ปีการศึกษา 2533

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

กิตติกรรมประกาศ

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้มีส่วนให้ความช่วยเหลือให้สำเร็จลุล่วงมาโดยตลอดดังนี้ ท่านผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อมรชัย ตันติเมธ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ให้คำแนะนำปรึกษาด้วยดีในทุกขั้นตอน รองศาสตราจารย์ ดร.อุทัย บุญประเสริฐ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระวัฒน์ อุทัยรัตน์ ที่กรุณาให้คำแนะนำในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย ดร.สุวัฒน์ เงินฉ่ำ ดร.อาคม จันทสุนทร ดร.เฉลิมชัย รัตนประยูร และอาจารย์ธรรมบุญ วิสัยจร ที่เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ ในฐานะผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการมัธยมศึกษา อาจารย์เสรี ลาชโรจน์ อาจารย์สมควร ณ ตะกั่วทุ่ง และอาจารย์ประภคศิริ เจริญพานิช ที่ให้ข้อมูลเบื้องต้นในการสร้างเครื่องมือวิจัย อาจารย์ดวงกมล บุญชนะวิวัฒน์ อาจารย์หัสณี วงศ์ยีน และอาจารย์วีระชัย จีวะชาติ ที่บริการเอกสารคู่มือและการประสานงานต่าง ๆ อาจารย์ชาติ สกฤตบุญมา อาจารย์พรพจน์ กังวาล และอาจารย์ชัชชนก โภกนท ที่ช่วยประสานงานการทดลองใช้เครื่องมือ แบบสอบถาม อาจารย์พูนศักดิ์ โชติพานิช อาจารย์ทวีป ปรีชา อาจารย์สุภาพ บุญคง อาจารย์จรัส อ่ำพันธ์ อาจารย์สุชาติ ชูชีพ อาจารย์ทวี ศรีวิรัตน์ และอาจารย์อรัญญา เบญจนาถ ที่ช่วยติดตามแบบสอบถาม อาจารย์เอนก สุตจ้านงค์ อาจารย์พรพรรณ อุษภาพ อาจารย์สมศรี เพชรขจร และคณะอาจารย์ตลอดถึงนักเรียนบางส่วนของโรงเรียนทุ่งตะโกวิทยาที่ช่วยแจ้งความดีข้อมูล ขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่กรุณาสนับสนุนให้ทุนการวิจัยครั้งนี้ส่วนหนึ่งด้วย

สุดท้ายขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.อัจฉรา วงศ์โสธร สถาบันภาษา และรองศาสตราจารย์ ดร.ชนิตา รัชพลเมือง รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่กรุณาตรวจสอบปรับปรุงแก้ไขบทคัดย่อของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้ถูกต้องและเหมาะสมยิ่งขึ้น

สมพงษ์ อินทรสุวรรณ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ญ

บทที่

1	บทนำ	1
	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
	ขอบเขตของการวิจัย	4
	คำนิยามที่ใช้ในการวิจัย	5
	ประโยชน์ของการวิจัย	6
	วิธีดำเนินการวิจัย	6
	ลำดับขั้นในการเสนอผลการวิจัย	8
2	วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
	การบริหารการมัธยมศึกษา	11
	คณะกรรมการสามัญศึกษาจังหวัด	14
	การปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสามัญศึกษา จังหวัด	18

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
	แนวคิดเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน	34
	แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงาน โดยคณะกรรมการ	54
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	57
3	วิธีดำเนินการวิจัย	61
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย	61
	ประชากรที่ใช้ในการวิจัย	61
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	61
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	63
	การวิเคราะห์ข้อมูล	64
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	66
	1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม	67
	1.1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	67
	1.2 สภาพการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ ฯ	71
	1.3 ปัญหาการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ ฯ	97
	2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์	105
	2.1 สถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์	105
	2.2 สภาพการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ ฯ	109
	2.3 ปัญหาการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ ฯ	136
	3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบศึกษาเอกสาร	144
	4. ประมวลข้อคิดเห็นเพิ่มเติมและข้อเสนอแนะ ในการแก้ปัญหา	157

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
5	สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	163
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย	163
	วิธีดำเนินการวิจัย	163
	สรุปผลการวิจัย	165
	อภิปรายผลการวิจัย	173
	ข้อเสนอแนะ	179
	รายการอ้างอิง	181
	ภาคผนวก	186
	ประวัติผู้เขียน	263

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ประชากรจำแนกตามตำแหน่งและจังหวัด	10
2	ประชากรแต่ละประเภททั้งหมดและที่โต้ตอบ	64
3	สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามตามตำแหน่ง - เพศ	67
4	สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามตามตำแหน่ง - อายุ	68
5	สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามตามตำแหน่ง - อายุราชการ.....	69
6	สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามตามตำแหน่ง - วุฒิการศึกษา	70
7	สภาพการปฏิบัติ ๑ ด้านนโยบายและแผนงาน	71
8	สภาพการปฏิบัติงาน ๑ ด้านบริหารงานวิชาการและงานบุคคล	75
9	สภาพการปฏิบัติงาน ๑ ด้านบริหารงานการเงิน	78
10	สภาพการปฏิบัติงาน ๑ ด้านบริหารงานพัสดุ ครุภัณฑ์ และสถานที่.....	80
11	สภาพการปฏิบัติงานด้านการดูแลติดตามงานที่กรมมอบหมาย	81
12	สภาพการปฏิบัติงานด้านการเสนอแนะการจัดตั้งกลุ่มโรงเรียน	84
13	สภาพการปฏิบัติงานด้านการแต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงาน	86
14	สภาพการปฏิบัติงานด้านการออกคำสั่งหรือแนวปฏิบัติ ๑	88
15	สภาพการปฏิบัติงานด้านการสนับสนุนงานตามมติคณะกรรมการ ๑	91
16	สภาพการปฏิบัติงานด้านการปฏิบัติงานอื่นที่จังหวัด กรม ๑ มอบหมาย	94
17	ปัญหาทั่วไปเกี่ยวกับตัวระเบียบและแนวปฏิบัติ	97
18	ปัญหาการปฏิบัติงานตามอำนาจที่กรมมอบให้ผู้ว่าราชการจังหวัด	99
19	ปัญหาการปฏิบัติงานด้านการดูแลติดตามงานที่กรมมอบหมาย	100
20	ปัญหาการปฏิบัติงานด้านการเสนอแนะการจัดตั้งกลุ่มโรงเรียน	101
21	ปัญหาการปฏิบัติงานด้านการออกคำสั่งและแนวปฏิบัติ	102
22	ปัญหาการปฏิบัติการปฏิบัติงานด้านการสนับสนุนมติคณะกรรมการการศึกษา ๑..	103
23	ปัญหาการปฏิบัติงานอื่นที่จังหวัด กรม หรือกระทรวงมอบหมาย	104

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
24	สถานภาพของผู้ตอบตามตำแหน่ง - เพศ	105
25	สถานภาพของผู้ตอบตามตำแหน่ง - อายุ	106
26	สถานภาพของผู้ตอบตามตำแหน่ง - อาบุราชการ	107
27	สถานภาพของผู้ตอบตามตำแหน่ง - วุฒิการศึกษา	108
28	สภาพการปฏิบัติงานตามอำนาจที่กรมมอบให้ผู้ว่าราชการจังหวัด	109
29	สภาพการปฏิบัติงาน ๑ ในด้านบริหารงานวิชาการ	112
30	สภาพการปฏิบัติงาน ๑ ในด้านบริหารงานบุคคล	114
31	สภาพการปฏิบัติงาน ๑ ในด้านบริหารงานการเงิน	118
32	สภาพการปฏิบัติงาน ๑ ในด้านบริหารพัสดุ ครุภัณฑ์ และ อาคารสถานที่	120
33	สภาพการปฏิบัติงานด้านการดูแลติดตามงานที่กรมมอบหมาย	122
34	สภาพการปฏิบัติงานด้านการเสนอแนะการจัดตั้งกลุ่มโรงเรียน	126
35	สภาพการปฏิบัติงานด้านการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงาน	128
36	สภาพการปฏิบัติงานด้านการออกคำสั่งหรือแนวปฏิบัติ	129
37	สภาพการปฏิบัติงานด้านการสนับสนุนมติคณะกรรมการการศึกษา	131
38	สภาพการปฏิบัติงานอื่นที่จังหวัด กรม หรือกระทรวงมอบหมาย	133
39	ปัญหาทั่วไปเกี่ยวกับตัวระเบียบและแนวปฏิบัติ	136
40	ปัญหาการปฏิบัติงานตามอำนาจที่กรมมอบให้ผู้ว่าราชการจังหวัด	138
41	ปัญหาการปฏิบัติงานด้านการดูแลติดตามงานที่กรมมอบหมาย	139
42	ปัญหาการปฏิบัติงานด้านการเสนอแนะการจัดทำกลุ่มโรงเรียน ๑	140
43	ปัญหาการปฏิบัติงานด้านการออกคำสั่งหรือแนวปฏิบัติ	141
44	ปัญหาการปฏิบัติงานด้านการสนับสนุนงานตามมติคณะกรรมการ ๑	142
45	ปัญหาการปฏิบัติงานอื่นที่จังหวัด กรม หรือกระทรวงมอบหมาย	143

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
46	การเข้าร่วมประชุมและเรื่องที่ประชุมของคณะกรรมการสามัญศึกษา ...	144
47	เรื่องที่น่าสนใจที่ประชุมคณะกรรมการสามัญศึกษาจังหวัด	145
48	การมีส่วนร่วมปฏิบัติงานตามอำนาจที่กรมมอบให้ผู้ว่าราชการ จังหวัด ...	146
49	เรื่องที่น่าสนใจตามอำนาจที่กรมมอบให้ผู้ว่าราชการจังหวัด	147
50	การมีส่วนร่วมในการติดตามงานของคณะกรรมการสามัญศึกษาจังหวัด ..	148
51	เรื่องที่น่าสนใจของคณะกรรมการสามัญศึกษาจังหวัดติดตามงานที่กรมมอบหมาย ให้โรงเรียนดำเนินการ	149
52	ประเภทของกลุ่มโรงเรียนที่มีการเสนอแนะให้มีการจัดตั้ง	150
53	เรื่องที่มีการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงาน	151
54	ประเภทของเรื่องที่มีการออกคำสั่งหรือแนวปฏิบัติ	152
55	ผู้มีส่วนปฏิบัติงานสนับสนุนมติคณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด	153
56	เรื่องที่น่าสนใจสนับสนุนมติคณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด	154
57	ผู้มีส่วนร่วมปฏิบัติงานอื่นที่จังหวัด กรม หรือกระทรวงมอบหมาย	155
58	ประเภทของงานอื่นที่จังหวัด กรม หรือกระทรวงมอบหมาย	156